



Školní vzdělávací program



Dáme dětem
KLÍČEK KE SVĚTU,
odemknout si musí samy.

Platnost od 1. 9. 2022 do neurčita

Školní vzdělávací program je zpracován na základě RVP PV, č. 32405/2004-22

Zpracovala: Bc. Gabriela Tyrlíková a Bc. Dagmar Krakowczyk

Č. jed.:

Obsah

1.	Identifikační údaje.....	4
2.	Obecná charakteristika mateřských škol.....	5
3.	Podmínky vzdělávání	6
	Konkrétní kroky realizace podmínek předškolního vzdělávání	6
4.	Organizace vzdělávání.....	13
4.1	Provoz mateřské školy	13
4.3	Uspořádání dne.....	14
4.6	Přijímání dětí do MŠ	15
	Zápis dětí do MŠ	15
	Kritéria pro přijímání dětí	16
	Mechanismus snižování počtu dětí ve třídě	16
	Před adaptační období je součástí projektu.....	16
	Adaptační období:.....	16
5.	Vzdělávací obsah	19
5.1	Oblasti vzdělávání:.....	20
5.2	Integrované bloky:.....	22
5.3	Hlavní cíle:.....	23
	6.3.1 Dítě a jeho tělo	23
	6.3.2 Dítě a jeho psychika	25
	6.3.3 Dítě a ten druhý.....	33
	6.3.4 Dítě a společnost.....	35
	6.3.5 Dítě a svět.....	37
5.4	Třídní vzdělávací program	40
6.	Evaluační systém	41

Činnost mateřské školy je vymezena školským zákonem č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Cíle předškolního vzdělávání jsou v souladu s § 33 zákona č. 561/2004 Sb.

Prováděcím předpisem je vyhláška č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Tato vyhláška upravuje:

- Identifikační údaje
- Obecnou charakteristiku školy
- Podmínky vzdělávání
- Organizace vzdělávání
- Charakteristika vzdělávacího programu
- Vzdělávací obsah
- Evaluační systém
- Pedagogická diagnostika

Ve věci správního řízení, podle zákona č. 500 / 2004 Sb., Správní řád, je oprávněnou úřední osobou ředitel Základní školy a Mateřské školy Cihelní, Karviná: **Mgr. Zdeněk Jelínek**

1. Identifikační údaje

Zastupitelstvo města Karviné usnesením č. 165 ze dne 18. 6. 2015 zřídilo s platností **od 1. 1. 2016** příspěvkovou organizaci.

Sídlo školy: Základní škola a Mateřská škola Cihelní,
Karviná, příspěvková organizace
Cihelní 1666, Karviná - Nové Město, 735 06

IČO: 480 04 529

Odloučené pracoviště: MŠ Cihlička
Dvořákova 1622, 735 06 Karviná

Číslo telefonu: +420 607 085 684

E-mailová adresa: tyrlikova.g@cihelni.cz

Webové stránky školy: www.dvorakova.cihelni.cz

Odloučené pracoviště: MŠ Cihláček
Cihelní 1668, 735 06 Karviná

Číslo telefonu: +420 607 085 503

E-mailová adresa: krakowczykova.d@cihelni.cz

Webové stránky školy: www.nedbalova.cihelni.cz

Zřizovatel: Statutární město Karviná

Adresa: Magistrát města Karviné
Fryštátská 72/1

733 24 Karviná – Fryštát

IČO: 00297534

Číslo telefonu: +420 **596 387 111**

E-mailová adresa: podatelna@karvina.cz

Webové stránky města: www.karvina.cz

2. Obecná charakteristika mateřských škol

MŠ Cihlička

Zástupkyně : Bc. Gabriela Tyrlíková

Pedagogičtí zaměstnanci: 8

Provozní zaměstnanci: 5

Kapacita MŠ: 100 dětí

Skladba tříd:	heterogenní třída	KOŤÁTKA	25 dětí
	heterogenní třída	JEŽEČCI	25 dětí
	předškolní třída	VEVERKY	25 dětí
	předškolní třída	SOVIČKY	25 dětí

Charakter budovy: užívání 2 podlaží čtyřpodlažního obytného domu

Suterén: sklepy

1. poschodí - vstupní prostory, třída Soviček a Veverek s šatnami dětí,
kancelář vedoucí provozu, kuchyň s výdejnou a skladem potravin

2. poschodí - třídy Koťátek a Ježečků s šatnami dětí,
kancelář vedoucí učitelky, výdejna jídla, šatna zaměstnanců, sborovna
Součástí zahrada MŠ oddělena veřejnými prostory

MŠ Cihláček

Zástupkyně : Bc. Dagmar Krakowczykova

Pedagogičtí zaměstnanci: 6

Provozní zaměstnanci: 5

Kapacita MŠ: 70 dětí

Skladba tříd:	heterogenní třída	KUŘÁTKA	22 dětí
	heterogenní třída	BERUŠKY	24 dětí
	předškolní třída	VEVERKY	24 dětí

Charakter budovy: dvoupodlažní budova

Suterén: ŠJ, sklady, sklepy

1. poschodí - vstupní hala, kancelář vedoucí učitelky, kancelář vedoucí provozu,
šatny dětí, přípravná jídel, šatna zaměstnanců, třída Veverek s příslušenstvím

2. poschodí - třídy Berušek a Kuřátek s příslušenstvím
kabinet pomůcek, přípravná jídel

3. Podmínky vzdělávání

Konkrétní kroky realizace podmínek předškolního vzdělávání

Na základě vyhotovené evaluace za předcházející školní rok ped. zaměstnanci vypracovávají písemně své návrhy na zlepšení podmínek - Věcné podmínky, životospráva, psychosociální podmínky, organizace, řízení mateřské školy, personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů. Výsledek je zpracován a je součástí Ročního plánu pro nový školní rok.

Základní podmínky při vzdělávání vymezeny legislativou (zákony, vyhláškami, prováděcími právními předpisy).

3.1 Věcné podmínky

- Mateřská škola má dostatečně velké prostory, které vyhovují nejrozličnějším skupinovým a individuálním činnostem dětí.
- Nábytek, zařízení a nářadí je přizpůsobeno věkovým odlišnostem a zvláštnostem dětí. Lůžka jsou pro třídy nejmenších dětí stabilní, uspořádány v ložnicích. Na třídě veveřek jsou lehká plastová, stahovatelná, třída soviček má přenosné matrace o tloušťce 8-10 cm, zdravotně nezávadné a bezpečné.
- Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Cvičební pomůcky si půjčují třídy mezi sebou. Třída koťátek je vybavena hračkami odpovídající dětem mladších tří let (2+).
- Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky jsou ve větší části umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.
- Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům.
- Zahrada je při MŠ, oddělena od budovy veřejným chodníkem, děti mohou využívat tři pískoviště, domeček, lanoviště, kladinové houpačky, závěsné houpadlo a průlezku s klouzačkou, lezeckou stěnou a šplhací tyčí. Zahrada umožňuje dětem rozmanité pohybové aktivity. Ve sklepních prostorech jsou uloženy kola a odrážedla pro děti, které dětem poskytuje učitelka, také bábovky, míče a jiné sportovní náčiní.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin).

3.2 Životospráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů. Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne dítěte v MŠ, děti mají

k dispozici čaj a vodu. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti nejsou nuceny do jídla, ale snažíme se, aby alespoň všechno ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.

- Děti se učí samostatnosti: samy si chystají tácky se svačinkou, příbory i talíře na stolečky, použité nádobí si každé dítě samo odnáší na předem určené místo. Předškolní děti mají možnost samy si nalévat v průběhu dne pití, připravovat si svačinku (mazat pomazánkou pečivo) nebo si pomocí naběračky najít polévku.
- Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší
- Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy
- V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, u dětí s menší potřebou spánku je nabídnuta klidová činnost.

3.3 Psychosociální podmínky

- Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.
- Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Slouží k tomu adaptační program – kratší pravidelná docházka, či docházka v prvních dnech se zákonným zástupcem.
- Učitelé respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou přetěžovány náročnými činnostmi, úkoly ani spěchem
- Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřípustné.
- Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.
- Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou rády, společně vytváří třídní pravidla a snaží se je respektovat.
- Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi.
- Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (
- Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.

- Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora.
- Učitel se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

3.4 Organizace

- Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.
- Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. I sportovní aktivity vedené profesionálem.
- Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.
- Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.
- Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.
- Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.
- Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.
- Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.
- Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).
- Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, dochází ke snižování počtu dětí při účasti na výuce dětí mladších 3 let a dětí s podpůrným opatřením v 3. a vyšším stupni

3.5 Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny a všichni zaměstnanci jsou s nimi včas seznámeni.
- Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy- pravidelnými pedagogickými radami, denní informování o změnách formou komunikační

platformy. S ostatními zaměstnanci školy včetně vedení převažuje komunikace emailová či osobní. Komunikace se zákonnými zástupci- osobní, telefonická, emailová či formou aplikace Naše MŠ. Spolupráce s partnery probíhá stejným způsobem.

- Při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Deleguje zástupkyni, která ponechává spolupracovníkům dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.
- Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče, při mimoškolních aktivitách při společném tvoření či plánování.
- Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.
- Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se spádovou základní školou, městskou knihovnou, divadelními spolky, s místními sportovci a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

- Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci.
- Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.
- Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti, je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě.
- Zaměstnanci se chovají a pracují profesionálním způsobem v souladu s dokumenty Mateřské školy.
- Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (školním speciálním pedagogem, školními či poradenskými pracovišti, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

3.7 Spoluúčast rodičů

- Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Veškerá jednání se zákonnými zástupci jsou písemně zaznamenána a podepsána oběma stranami.
- Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se pravidelných programů jako besídky, karneval, sportovní den, pasování předškoláků a jiné další projektové odpoledne zaměřené na spolupráci s rodinou. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje, osobně, formou nástěnek, na sociální síti, webových stránkách či aplikaci Naše MŠ. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.
- Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.
- Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.
- Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podpůrná opatření prvního stupně

Ředitel mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce dítěte na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).

Učitelka mateřské školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelem školy.

Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory) doporučí ředitel školy využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitelky mateřské školy nebo OSPOD.

Ředitelka školy určí učitelku odpovědnou za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ředitel školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.

Ředitel školy průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jeden krát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Ukončení poskytování podpůrného opatření 2 až 5 stupně je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2 až 5 stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná.

Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu, proto je pro nás důležité navázat úzkou spoluprací s rodinou, adaptační program přizpůsobujeme jedinci. Již před nástupem dítěte do MŠ, mají rodiče s dětmi možnost účastnit se adaptačních schůzek, kdy poslední probíhá těsně před nástupem dítěte do MŠ.

Kapacita třídy je 25 dětí, dle vyhlášky **2005/14 Sb. Vyhláška o předškolním vzdělávání** se snižuje počet dětí až na 18 v případě vzdělávání dětí dvouletých.

V době scházení a rozcházení dětí, děti zajišťuje jedna učitelka, v době vycházky, jsou doprovodem dětí vždy dvě osoby, z nichž minimálně jedna pedagogická.

Kompetence jsou nastaveny tak, aby učitel vedl každé dítě k jejich postupnému dosahování v takové míře, která je pro dítě akceptovatelná pracuje s menšími skupinami nebo individuálně, vybírá takové činnosti, které dítě zvládne, počítá se zapojením všech smyslů, nastavuje si přiměřené vzdělávací cíle. Nejdůležitější je prostor pro volnou hru.

Děti mají pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

- Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti
- srozumitelná třídní pravidla
- dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku
- dostatečné zázemí pro zajištění hygieny dítěte
- zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí
- podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami
- vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí
- uplatňujeme k dítěti laskavě důsledný přístup
- aktivně podněcujeme pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou

4. Organizace vzdělávání

Probíhá v souladu se zákonem č.561 / 2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 14 / 2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů vyhlášky č. 43 / 2006 Sb., a její novelizaci

- Provoz mateřské školy
- Obsazení tříd
- Uspořádání dne
- Společné zásady a pravidla
- Metody a formy práce
- Přijímání dětí
- Individuální vzdělávání

4.1 Provoz mateřské školy

Vzdělávání probíhá v průběhu celého dne a ve všech činnostech. **Děti se schází od 6 hodin a rozchází nejpozději v 16 hodin.** Denní režim reaguje na individuální potřeby dětí. Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený, a to včetně aktivit, které MŠ organizuje nad rámec běžného programu. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě, vedeme je k zapojování se do organizace činností, pracují svým tempem atd. Nabídka činností je pestrá od individuálních skupinových až po frontální, dbáme také na individuální potřebu soukromí.

4.2 Obsazení tříd

Děti se schází od 6ti hodin na předem určené třídě, v 7 hodin. se rozchází na své třídy se svými třídními učitelkami. Školka má 4 třídy, do kterých jsou děti řazeny dle věku a schopností.

Koťátka 2-4 roky, Ježci 3-5 let, Veverka a sovička 5-6 let a děti s odkladem školní docházky

4.3 Uspořádání dne



6:00 – 8:00	Scházení, volné hry, skupinové činnosti, individuální činnost
8:00 – 9:30	Komunikativní kruh, pohybové zdravotně preventivní chvilky, hygiena, přesnídávka – průběžně, didakticky cílené činnosti - částečně nebo plně řízené
9:30 – 11:30	Příprava na pobyt venku, pobyt venku s volným i cíleným zaměřením, v případě nepříznivého počasí pobyt ve třídě MŠ
11:30 – 12:30	Hygiena, oběd, hygiena, vyzvedávání polodenních dětí
12:30 – 14:15	Příprava k odpočinku, odpočinek, náhradní program - individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku
14:15 – 16:00	Hygiena, svačina, volné hry, individuální činnost, rozcházení dětí

Denní režim může být pozměněn dle potřeb dané třídy, probíhajícího dění, s přihlédnutím na věkovou skladbu, indiv. potřeby dětí, také v případě výletů, exkursí, divadelních a filmových představení pro děti, besídek, dětských dnů a podobných akcí.

V čase přibližně od 9:30 do 12 hod. dochází zpravidla k překryvu učitelek na jednotlivých třídách, z důvodu zajištění bezpečnosti při pobytu venku, vycházce, či jiné nads. aktivitě.

Programové nabídky a projekty jsou součástí ročního plánu, smysluplně, účelně a tematicky doplňují vzdělávací nabídku jednotlivých tříd a jsou tudíž **včleňovány** do integrovaných bloků a tematických celků TVP.

4.4. Společné zásady a pravidla

- individuálně přizpůsobený adaptační program
- pohoda prostředí - zdravé školní klima
- respekt k individuálním potřebám dětí, zejména k osobnímu tempu každého dítěte
- vytváření a dodržování smysluplných pravidel
- pravidelné zařazování řízených zdravotně preventivních pohybových aktivit v denním režimu
- dodržování kritérií podporujících zdraví - Kurikulum MŠ
- podnětné prostředí, kvalitní vzdělávací nabídka
- zařazování programové nabídky průběžně v režimu dne
- vytváření podmínek pro individuální, skupinové a frontální činnosti

4.5 Metody a formy práce

- prožitkové učení hrou a činnostmi dětí
- kooperativní učení
- nezávazná dětská hra - dle zájmu a vlastní volby
- situační učení
- spontánní sociální učení - přirozená nápodoba
- didakticky zaměřené činnosti - vzory chování a postojů
- vyvážené spontánní a řízené aktivity

4.6 Přijímání dětí do MŠ

Zápis dětí do MŠ

Děti jsou do mateřské školy přijímány ve správním řízení zpravidla po dovršení věku tří let. K zápisu dítěte se dostaví jeden ze zákonných zástupců s občanským průkazem, rodným a dokladem o řádném očkování dítěte. Hlavní termín zápisu je dle dohody ředitele školy se zřizovatelem Magistrátem města Karviné. Zápis je ale možný provést celoročně s přihlédnutím na nutnost nepřekročit stanovenou kapacitu školy, která je určena v rejstříku škol. Do 30 dnů po zápisu dětí do mateřské školy rodiče obdrží rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte do mateřské školy.

Kritéria pro přijímání dětí

Ředitel ZŠ a MŠ Cihelní v Karviné stanoví po dohodě se zřizovatelem místo, termín a dobu pro podání žádostí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok a zveřejní je způsobem v místě obvyklým. Ředitel rozhoduje o přijetí dítěte do MŠ, o stanovení zkušebního pobytu dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout tří měsíce. Škola má zpracovanou „**Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání.**“ Do MŠ se přednostně přijímají děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Počty dětí ve třídách jsou stanoveny novelou školského zákona č.82/2015 Sb., zejména z § 16 a z prováděcí vyhlášky č. 27/2016 Sb., kdy mateřská škola se dvěma a více třídami má nejméně v průměru 18 dětí ve třídě. V případě zvýšeného zájmu o umístění dětí v MŠ má škola povolenou trvalou výjimku do výše kapacity školy bez omezení, schválenou Radou Města Karviné.

Mechanismus snižování počtu dětí ve třídě

- a) Za 1 dítě s podpůrným opatřením (PO) ve 3. stupni PO s LMP nebo za dítě zařazené do 4. nebo 5. stupně PO se snižuje o 2 děti
 - b) Za 1 dítě ve 3. stupni PO (s výjimkou LMP) se snižuje počet dětí o 1 dítě
- Maximální snížení o 5 dětí, minimální počet dětí u třídy s 24 dětmi bude 19 dětí.
Za každé ve třídě zařazené dítě mladší tří let se do doby dovršení tří let věku dítěte nejvyšší počet dětí ve třídě podle snižuje o 2 děti.

Před adaptační období je součástí projektu

Proces začíná již před zápisem do MŠ, kdy současně probíhá školka nanečisto a den otevřených dveří. Rodiče s dětmi si mohou prohlédnout všechny prostory MŠ, seznámit se s prostředím, s učitelkami, domluvit konkrétní plán adaptace.

Při zápisu rodiče obdrží informační brožurku se základními informacemi. Z pravidla v červnu po zápisu dítěte do MŠ se koná informační schůzka pro rodiče nově přijatých dětí. Přesný termín schůzky bude rodičům oznámen emailem. Schůzka se týká informací seznámení se závaznými dokumenty školy, o provozu školy, o platbách, jak připravit dítě na vstup do školky, o potřebném vybavení dětí do MŠ apod. Rodičům budou zodpovězeny všechny dotazy týkající se nástupu dítěte do MŠ

Adaptační období:

- nenásilné, postupné přizpůsobování na uspořádání dne v MŠ
- dohodnout se s rodiči na průběhu osobního předávání dětí učitelce
- ranní přivítání a rozhovor s dítětem i rodičem
- laskavá pomoc dítěti při činnostech, které nezvládá
- posilovat pocit dítěte, že bylo kladně přijato (pochvala)
- kladení požadavků, které je dítě schopno zvládnout
- navázání kladných citových vazeb mezi dětmi a učitelkou
- pomáhat dětem zvládnout přechod z rodinného prostředí do MŠ

- podporovat kamarádké chování
- vést děti k dodržování dohodnutých pravidel
- dotazník pro nově příchozí děti (pro rychlejší adaptaci)
- zkušební doba pro adaptaci na dětský kolektiv - 3 měsíce

4.7 Individuální vzdělávání

Škola umožňuje vzdělávání individuální na základě § 41 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Podmínky přijetí dítěte k individuálnímu vzdělávání jsou stanoveny ve Školním řádu.

Po podání žádosti zákonného zástupce, škola poskytne potřebné materiály v kterých je uvedeno, co by měl budoucí školák umět před nástupem do MŠ (Desatero předškoláka, konkretizované očekávané výstupy s kompetencemi aj.) Druhá středa v měsíci listopadu je mateřskou školou stanovena jako termín pro ověření, jak si dítě osvojuje očekávané výstupy (schopnosti a dovednosti) v doporučených oblastech. Pokud dítě zaostává v osvojování potřebných schopností a dovedností, zástupkyně mateřské školy doporučí rodičům, jak dále postupovat při vzdělávání, aby jejich dítě bylo co nejlépe podpořeno.

Náhradním termínem pro ověřování znalostí dítěte je druhá středa v měsíci prosinci.



Klíček ke světu



5. Vzdělávací obsah

ŠVP obsahuje 4 integrované bloky. Vychází z 5 - ti oblastí RVP PV a prostřednictvím tří vzdělávacích cílů (rozvojového, hodnotového a postojového), směřuje k dosažení 5 - ti klíčových kompetencí dětí předškolního věku. Integrované bloky **rámcově** vymezují obsah vzdělávací nabídky školy, spolu se stanovenými:

Záměry:

- Vytvořit pro děti podnětné, bezpečné a laskavé prostředí.
- Individuální přístup k dětem a respektování jejich potřeb.
- Seznámit děti s elementárními poznatky o světě, ve kterém žijeme.
- Učit děti poznávat, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.
- Vést děti k ohleduplnému chování vůči okolí i sobě samým.
- Připravit děti na realitu života.
- Rozvíjet pestrou nabídku aktivit všechny smysly.
- Rozvoj řečových dovedností a slovní zásoby.
- Specifické zařazení pohybu v režimu mateřské školy.
- Výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity.

Vzdělávacími cíli:

- Vytvořit pohodové prostředí pro děti předškolního věku.
- Nenásilnou formou seznámit děti s reálným životem.
- Všítat si, naslouchat, komunikovat, prosadit se a rozhodnout.
- Zdravý životní styl.
- Ekologická výchova.
- Spolupráce s rodinou a základní školou.
- Obohacovat citový život dítěte.

Formami a metodami vzdělávání:

- Při práci s dětmi využívat činnosti, které jsou přiměřené věku dětí
- Nejdůležitější prostor má hra a spontánní aktivita dětí, veselé činnosti pro potěšení a činnosti řízené sladěné se hrou.
- Využití individuálních činností, skupinových prací, zaměstnání, pokusy a experimenty, metoda založena na prožitku, nápodobě a fantazii.
- Plánování a propojenost činností vede k všestrannému rozvoji a potřebám dítěte.
- Jednou z hlavních metod je využívání komunikačního kruhu, který pomáhá budování vztahu založených na vzájemné úctě, důvěře a respektu - interakce mezi dětmi a učitelkou.

Preferujeme činnosti:

- umožňují vnímat okolní svět všemi smysly – prožitkové učení – návštěvy hasičů, jízdárny, divadla, výstav, muzea, výlety, společenské akce, atd.
- vedou ke zdravému životnímu stylu – zdravá výživa, pohyb, otužování
- seznamují děti s živou a neživou přírodou – tematické vycházky k zahradám, do parku, zverimex, jelení a daňčí obora
- zaměřující se na oblast ekologie – aktivní podíl na ochraně přírody, úklid zahrady, třídění odpadu, sběr papíru
- aktivity podporující dětskou tvořivost a seberealizaci, dramatizaci – výstavy prací, vystoupení dětí, besídky, divadelní představení
- věnují zvýšenou pozornost celkovému řečovému projevu dětí – jazykové hříčky, rytmizace, sluchová cvičení
- posilující sebe obslužné dovednosti a návyky vedoucí k samostatnosti dítěte
- napomáhající k rozvoji pohybových aktivit

5.1 Oblasti vzdělávání:

1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

- Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
- Jemná motorika, koordinace ruky a oka
- Sebeobsluha
- Zdraví, bezpečí

2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

Jazyk a řeč

- Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumívání, vyjadřování

Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

- Vnímání
- Pozornost, soustředění, paměť
- Tvořivost, vynalézavost, fantazie
- Rozlišování obrazných a grafických symbolů, grafické vyjadřování
- Časoprostorová orientace
- Základní před matematické představy, početní a číselné pojmy a operace
- Řešení problémů, učení

Sebepojetí, city, vůle

- Sebevědomí, sebeuplatnění
- Sebeovládání, přizpůsobivost
- Sebepojetí, city, vůle

3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

- Komunikace s dospělým
- Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
- Sociabilita

4. Dítě a společnost (oblast sociokulturní)

- Společenská pravidla a návyky
- Zařazení do společenství
- Kultura, umění

5. Dítě a svět (oblast environmentální)

- Poznatky, sociální informovanost
- Adaptabilita ke změnám
- Vztah k životnímu prostředí

Vzdělávací nabídka školy je průběžně **realizována** na úrovni jednotlivých tříd, a to prostřednictvím Třídních vzdělávacích programů s konkrétně stanovenými:

- záměry
- vzdělávacími cíli - odpovídají konkretizovaným očekávaným výstupům
- prostředky realizace

Klademe důraz na principy podporující zdraví dětí a výchovu ke zdravému životnímu stylu po stránce fyzické, psychické, sociální i estetické, všeobecná sportovní průprava.

Integrované bloky vycházejí z přirozených potřeb dítěte, ze skutečného života dítěte a jeho blízkých. Obsah je srozumitelný, užitečný, přiměřený a pro děti prakticky využitelný. Tento zvolený postup umožňuje pedagogickým pracovnícům dostatečně volný prostor pro jejich tvořivou práci a seberealizaci při tvorbě vlastní vzdělávací nabídky.

V TVP je pak dále obsah soustředěn do **tematických celků**, které se vzájemně prolínají, právě to významně přispívá k tomu, že si dítě může vytvářet globální a reálný pohled na svět i jeho dění v přirozených logických vztazích a životních souvislostech a získané poznatky a dovednosti pak lépe využije v praxi i dalším učení.

Programové nabídky a projekty jsou součástí přílohy ŠVP.

5.2 Integrované bloky:

Jsou stanoveny jednotně pro všechny třídy a korespondují s ročním obdobím.

1. Pojdte všichni mezi nás, nastává krásný podzimní čas

Vzdělávací záměr a nabídka možných činností:

- seznamování s prostředím mateřské školy s učitelkami, s uklízečkami, kamarády, s hračkami
- poznávání společných pravidel soužití a seznamování s hračkami
- rozvíjení her v interiéru i v přírodě (pohybové, námětové, psychomotorické, tvořivé atd.) a manipulační činnosti – hrubá, jemná motorika
- pozorování změn v přírodě kolem nás
- praktické činnosti, pokusy, manipulace s přírodninami

2. Co se děje v zimě venku, když mráz kreslí po okénku

Vzdělávací záměr a nabídka možných činností:

- vnímání tradic a zvyků, společné prožívání (Mikuláš, Vánoce, Masopust) a radost ze společných prožitků
- pozorování změn v přírodě, které zima dětem nabízí
- praktické pokusy s různým skupenstvím vody
- zimní sporty a činnosti, které nám zima umožní
- při praktických činnostech rozlišovat velikosti a tvary
- uvědomit si malebnost a variabilitu českého jazyka

3. Vstávej sluníčko, pěkně hřej, jaro s námi přivítej

Vzdělávací záměr a nabídka možných činností:

- přirozené poznávání přírodního okolí – jaro
- přímé pozorování probouzející se přírody
- poznat, že kniha je zdrojem informací i zábavy
- tradice a zvyky – Velikonoce
- svět zvířat, čas mláďat
- oslavy narozenin dětí, svátek matek, kdo patří do rodiny
- cestování, poznatky o jiných krajích
- získávat pojem o čase v průběhu dne, typické činnosti v průběhu dne a týdne

4. Připrav se, pozor, teď, vyrazíme zkoumat svět

Vzdělávací záměr a nabídka možných činností:

- pozorování změn v přírodě – výlety a vycházky do okolí, školy v přírodě
- pravidla bezpečného pohybu a bezpečnosti ve městě, kde bydlím

- srovnávání jednotlivých ročních období
- povětrnostní vlivy počasí na člověka
- poznávat děti s různou barvou pleti
- účast na sportovních a kulturních akcích
- rozloučení s předškoláky

Tematické celky jsou již vypracovávány v třídních vzdělávacích programech

5.3 Hlavní cíle:

6.3.1 Dítě a jeho tělo

V oblasti biologické budeme podporovat identitu dítěte, zaměříme se na správný tělesný vývoj podporovaný dostatkem pohybových aktivit a cviků zaměřených na růst, neurosvalový vývoj, fyzickou pohodu, tělesnou zdatnost, pohybovou a zdravotní kulturu, rozvoj pohybových a manipulačních dovedností, zvládání sebeobslužných dovedností a vést je ke zdravému životnímu stylu – výživa, prevence riskantních aktivit.

Podoblast - Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- Zachovávat správné držení těla
- Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Konkretizované výstupy

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí
- užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)
- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)
- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)
- být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě

- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)

Podoblast – Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály

Konkretizované výstupy

- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje
- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- vést stopu tužky při kresbě apod.
- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)

Podoblast – sebeobsluha

- Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

Konkretizované výstupy

- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky

- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
- postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

Podoblast – Zdraví, bezpečí

- Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami

Konkretizované výstupy

- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)
- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- bránit se projevům násilí

6.3.2 Dítě a jeho psychika

V této psychologické oblasti se zaměříme na duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost, rozvoj poznávacích procesů, mluvy, citů a vůle dětí – umožnit prožitkové vnímání světa kolem sebe, rozvíjet spontánnost, city, sebepoznání, sebehodnocení a sebeovládání.

Jazyk a řeč

Podoblast - Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
- Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- Domluvit se slovy
- Porozumět slyšenému
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- Připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti

Konkretizované výstupy

- spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií
- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)
- dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
- předat vzkaz
- chápat jednoduché hádanky a vtipy
- poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu

- poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)
- rozkládat slova na slabiky
- vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova
- rozlišit krátké a dlouhé samohlásky
- znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce

Poznávací schopnosti

Podoblast – Vnímání

- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

Konkretizované výstupy

- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky
- správně reagovat na světelné a akustické signály
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost

Podoblast- Pozornost, soustředění, paměť

- Záměrně se soustředit a udržet pozornost
- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit

Konkretizované výstupy

- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint)
- dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím
- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)
- pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso)
- zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky
- taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek
- uplatňovat postřeh a rychlost

Podoblast – Tvořivost, vynalézavost, fantazie

- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)

Konkretizované výstupy

- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- vyjadřovat fantazijní představy
- dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)
- vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)
- vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)

- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)
- s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny)
- dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek
- navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...)
- experimentovat s výtvarně netradičními materiály
- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
- improvizovat a hledat náhradní řešení

Podoblast – Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci

Konkretizované výstupy

- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
- pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektrina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.)
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky)
- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- objevovat význam ilustrací, soch, obrazů
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvořky (např. použít nějaký symbol)
- napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)
- napodobit některá písmena, číslice
- poznat některé hudební znaky

Podoblast – Časoprostorová orientace

- Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy
- Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

Konkretizované výstupy

- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat
- rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)
- rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)
- rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky

Podoblast – Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace

- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
- Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit

Konkretizované výstupy

- rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný)
- rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký)
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
- orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)
- chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky
- řešit labyrinty (sledovat cestu)

Podoblast – Řešení problému, učení

- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat
- zkušeností k učení
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

Konkretizované výstupy

- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl
- samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je
- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)
- přicházet s vlastními nápady
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat
- nechat se získat pro záměrné učení
- odlišit hru od systematické povinnosti
- zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast – Sebevědomí, city, vůle

- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
- Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
- Podílet se na organizaci hry a činnosti

Konkretizované výstupy

- přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
- zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé
- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
- umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)
- nebát se požádat o pomoc, radu

Podoblast – Sebeovládání a přizpůsobivost

- Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- Uvědomovat si svoje možnosti a limity
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)

Konkretizované výstupy

- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné
- plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
- přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit
- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- umět se přizpůsobit změnám

Podoblast – Vůle, vytrvalost, city, a jejich projevy

- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- Prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
- Zachytit a vyjádřit své prožitky

Konkretizované výstupy

- odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
- přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
- přijímat pokyny
- plnit činnosti podle instrukcí
- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
- projevoval se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevoval pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)
- přirozeně projevoval radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)
- umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)
- Rozhodovat sám o sobě (o svém chování)

6.3.3 Dítě a ten druhý

V této oblasti bude našim úkolem podporovat utváření vztahů dítěte k jiným dětem či dospělým – podporovat přirozenou potřebu kontaktu, komunikace, součinnosti s druhými, vést děti k vnímání a respektování druhých jako individualit, tolerance jejich odlišností.

Podoblast – Komunikace s dospělým

- Navazovat kontakty s dospělým

Konkretizované výstupy

- navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem)
- spolupracovat s dospělým
- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání

Podoblast – Komunikace d dětmi, spolupráce při činnostech

- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- Spolupracovat s ostatními

Konkretizované výstupy

- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)

Podoblast - Sociabilita

- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- Respektovat potřeby jiného dítěte
- Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná

Konkretizované výstupy

- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- všímát si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené

- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
- nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
- uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)
- spoluvytvářet prostředí pohody
- respektovat rozdílné schopnosti
- důvěřovat vlastním schopnostem
- cítit sounáležitost s ostatními
- nabídnout pomoc

6.3.4 Dítě a společnost

Hlavním úkolem oblasti sociálně-kulturní bude připravovat dítě na budoucí sociální role v soukromém, pracovním i veřejném životě – vytvoření si pravidel soužití a z toho vyplývající povinnosti v oblastech rodiny, mateřské školy, obce a země pro uchování materiálních a duchovních hodnot. Vést děti k umění aktivně se podílet na spoluvytváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Podoblast – Společenská pravidla a návyky

- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování

Konkretizované výstupy

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy

- pojmenovat povahové vlastnosti
- pochopit funkci rodiny a jejich členů

Podoblast – Zařazení do třídy

- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy

Konkretizované výstupy

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- cítit se plnohodnotným členem skupiny
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
- být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu

Podoblast – Kulturu a umění

- Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

Konkretizované výstupy

- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)

- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění
- všímat si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmičné či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)

6.3.5 Dítě a svět

V oblasti environmentální bude našim záměrem vytvořit u dětí elementární povědomí o okolním světě a dění v něm, o vlivu člověka na životní prostředí – od jeho okolí až po globální problémy celosvětového dosahu – ukázat na důsledky chování ve vztahu k přírodě – naučit předcházet těmto škodám, zvažovat rizika svého chování, seznámit děti s některým dovednostem k ochraně, tvorbě a péči o prostředí ve kterém žije.

Podoblast – Poznatky, sociální informovanost

- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- Vnímát, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný

Konkretizované výstupy

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo

zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)

- uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný
- mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)
- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)
- chápat základní pravidla chování pro chodce
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

Podoblast – Adaptabilita ke změnám

- Všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Konkretizované výstupy

- zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Podoblast – Vztah k životnímu prostředí

- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Konkretizované výstupy

- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí

- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
- všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)
- být citlivý k přírodě

5.4 Třídní vzdělávací program

Výchozím bodem třídního vzdělávacího programu je školní vzdělávací program, aktuální stav ve třídě, potřeby a přání dětí či nahodile vzniklé situace ve třídě vyžadující si naše pozastavení nad vzniklým stavem a hledání jeho řešení společně s dětmi.

Společně jsme dohodly způsob zpracování TVP a jeho vedení na jednotlivých třídách. Plánování je dynamický proces, který se průběžně doplňuje, dodržujeme však určitá pravidla:

- TVP je živým dokumentem
- plánujeme v návaznosti na hodnocení předešlého tématu
- tematické celky nejsou omezeny
 - názvem
 - posloupností (pružná reakce na podmínky)
 - časem (záleží na náročnosti a přáních dětí)
- k dílčím cílům plánujeme činnosti, formy, metody
- příkládání součástí – básně, písně, prac. listy, graf. listy atd.
- evaluace po skončení tematického celku
 - posun v osvojení dovedností – jejich získání a prohloubení
 - praktické využití osvojených dovedností
 - uplatnění dovedností v dalších situacích
 - posílení sebevědomí – zvládnou to sám, umím něco nového
 - prožitek dítěte a uspokojení
 - možnost ovlivnit své okolí
 - dosáhla jsme svých cílů
 - co se nám podařilo x nepodařilo a proč
 - co se dá zlepšit a jak
 - jaký si odnáší dítě a učitelka prožitek

Výběr forem, metod a druhů činností je na výběru pedagoga a odvíjí se od charakteru a skladby třídy, individuálních potřeb jednotlivých dětí, a hlavně vyplývá z poznatku a výsledků evaluace.

Součástí práce ve třídě je vytvoření si **pravidel soužití**, které vznikají z každodenních aktuálních situací. Děti je pojmenovávají, hledají řešení těchto situací, vytvářejí jejich symboly a seznamují s nimi i rodiče a sledují jejich plnění a zdokonalují je.

Vzdělávací výsledky jednotlivých dětí jsou vedeny průběžně v portfoliu dítěte. Jsou zde vedeny záznamy o sledování individuálních vzdělávacích pokroců dětí. Součástí portfolia jsou grafické listy, pracovní listy a další pro pedagoga podstatné dokumenty (kresby, výsledky ze spec. vyšetření apod.). Tyto materiály slouží výhradně pedagogům jednotlivých tříd, ti jsou pak povinni dodržovat pravidla profesionální etiky a zajistit ochranu těchto údajů proti zneužití.

6. Evaluační systém

Evaluační je zpětná vazba – odpověď na otázky, jak se nám konkrétně daří plnit předem stanovený cíl.

Pro efektivní a kvalitní vzdělávání dítěte předškolního věku jsou podmínky a jejich pravidelná evaluace nezbytnou součástí naší práce.

Hlavním cílem autoevaluace školy je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program MŠ, jaké je prostředí v jednotlivých odděleních, v nichž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu. Některé aspekty školy budou vyhodnocovány na základě prostého posouzení pracovníky školy. Jiné aspekty hodnocení školy budou sledovány dle vypracovaných kritérií pro autoevaluaci.

Plán hospitačních činností a kontrolní činnost je součástí ročního plánu.

Hodnocení školního roku

Po ukončení školního roku bude zpracováno hodnocení školního roku.

Hodnocení pololetní

Třídní hodnocení na, kterých se podílí třídní učitelky (2x ročně).

Obsahuje body hodnocení:

1. pedagogická činnost
2. akce pro děti
3. zlepšování prostředí
4. spolupráce s rodiči

Hospitační činnost

Hlavní cíle hospitací jsou stanoveny a sepsány v Plánu hospitační činnosti na jednotlivý šk. rok průběžně bude prováděna hospitační činnost u všech pedagogických zaměstnanců. Může se také jednat o krátké vstupy a pozorování. Následovat bude rozbor s učitelkou MŠ, kde se může vyjádřit k daným činnostem i postupům. Po ústním zhodnocení bude proveden zápis do Záznamového archu a třídní knihy.

Hodnocení tématu- evaluace třídního kurikula

Průběžně periodicky, a to vždy po dokončení tematického celku. Záznamy vycházejí z denních poznámek, které jsou součástí záznamových archů – plány práce. V hodnocení vyvodí závěry pro další postupy v práci a zhodnotí chování dětí při uvedených činnostech a navrhne další postupy.

Záznamy o dětech

Portfolio dítěte – se vyplňuje průběžně přes celý školní rok, obsahuje pozorování dětí, jejich dovednosti a vědomosti, jazykovou úroveň, pohybový vývoj, sebeobsahu a dodržování

hygienických návyků. Dále také průběh adaptace na prostředí a dominanci pravé či levé ruky i postupy rozvoje ve sledovaných oblastech.

Dotazník pro rodiče dětí docházejících do MŠ

Zhodnocení podnětů ke zkvalitnění naší práce, informace o úrovni MŠ z pohledu rodičů dětí. Prováděno minimálně 1 x ročně, zpravidla na konci školního roku.

Hodnocení ŠVP

Po ukončení platnosti ŠVP bude zpracováno Hodnocení ŠVP, bude vycházet ze zjištěných podkladů, hospitační činnosti, hodnocení školního roku a dotazníků. Mělo by obsahovat tyto body:

1. Personální zajištění
2. Organizace vzdělávání
3. Charakteristika vzdělávacího programu
4. Naplňování dlouhodobých cílů
5. Formy a metody vzdělávání
6. Obsah integrovaného celoročního vzdělávacího bloku
7. Obsah předškolního vzdělávání

Jednou ročně se vypracovává komplexní hodnocení školy za uplynulý rok, Výroční zpráva školy a Závěrečná zpráva o autoevaluaci školy.